

Kapelletjespad Lonneker - rondje Lonnekerberg

Auteur: Marycke Naber

Mariakapel, Vliegveld Twente, landkruis, voormalige spoorlijn

Na het centrum van Lonneker, met een mooie Mariakapel in de H. Jacobus de Meerderekerk en horeca loopt de route via de Lonnekerberg, een blik op Vliegveld Twente en langs een landkruis. Daarna weer over de Lonnekerberg en over het tracé van de voormalige spoorlijn Enschede - Oldenzaal terug naar Lonneker.

Dit is etappe 33a van het Twentse Kapelletjespad (ruim 800 km!). Het begint in Borne en loopt via Noord-Twente naar Oldenzaal. Dan via Zuid-Twente terug naar Borne. Het pad kan als langeafstandswandeling worden gelopen, maar ook per etappe als dagwandeling. Van het Kapelletjespad is de wandelgids 'Twentse Kruistochten' afgeleid, met twaalf rondwandelingen, uitgekomen bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Rondwandeling vanaf bushalte Scholten Reimerstraat over de Lonnekerberg (15,5 km, bushalte na 10 en 14,5 km)

NB De paden op de Lonnekerberg kunnen (zeer!) modderig zijn!

Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus!

- Loop vanaf de bushalte Scholten Reimerstraat richting verkeerslichten. Ga hier RA langs de Scholten Reimerstraat en loop naar de voorkant van de kerk.

Loningheri (zandige heuvelrug) wordt voor het eerst rond het jaar 900 genoemd in een goederenlijst van het stift Werden aan de Ruhr (Bisdom Münster). Tot het eind van de 17e eeuw gingen de katholieken van Lonneker in Enschede naar de kerk. Vanaf die tijd kwam de pastoor of kapelaan op zon- en feestdagen naar Lonneker om op Erve Bouwhuis de mis te lezen. Een kerk uit 1820, die met 8.000 gulden subsidie van koning Willem I was gebouwd, werd gewijd aan de H. Jacobus de Meerdere. Rond 1900 was deze te klein en bouwvallig. Wolter te Riele ontwierp de huidige kerk, die in 1912 werd ingewijd. De Mariakapel rechts van de hoofdingang, met een mooi plafond en een beeld uit ca. 1400, is dagelijks geopend van 9.30 tot 16.30.

- Ga de straat recht tegenover de ingang van de kerk in, bij het 2e kruispunt RA (Bergweg). Houd links aan.

- Voorbij de bocht naar links kunt u een stuk over het smalle zandpad rechts van de weg lopen. Ga na de bocht naar rechts bij huisnr. 155 LA, Wiefkerpad.

1. Sla vlak voor het huis RA over het smalle pad. U passeert een overdekte picknickplaats bij landschaps- en zorgboerderij De Rökker.

- Houd daarna rechts aan over het karrenspoor. Ga aan het eind RA over de asfaltweg met fietsstroken, dan bij het kruispunt LA, Bergweg.

De 60 m hoge Lonnekerberg is in beheer van Landschap Overijssel. Dit zuidelijke deel van het stuwwalcomplex Enschede-Oldenzaal is ontstaan tijdens de voorlaatste IJstijd. Door de leemhoudende ondergrond kan het water niet zo snel weg en kunnen de paden hier en daar zeer modderig zijn. Bij een vleermuisonderzoek in 2015 zijn 11 soorten aangetroffen, waaronder de zeer zeldzame vale vleermuis en Bechsteins vleermuis.

Aanvankelijk was de heuvel begroeid met heide en werd begraasd door schapen. Aan het eind van de 19e eeuw kreeg textielabrikant Albert Jan Blijdenstein de Lonnekerberg in bezit door van verschillende boeren grond aan te kopen. Hij beplante hem met productiebos op rabatten (wallen, afgewisseld met geulen voor de afwatering). Door diverse maatregelen wil Landschap Overijssel verdroging tegengaan en ervoor zorgen dat een gevarieerder bos ontstaat.

De sage over het meisje Elske dat door witte wieven gevangen is genomen speelt zich af op de Lonnekerberg: Zij wordt door koning Elverik vastgehouden in zijn holenpaleis vol goud en zilver. Elske blijft echter haar vriend Tiemen trouw en wordt later door hem bevrijd. Daarna zijn de witte wieven van de berg verdwenen.

2. Karrenspoor naar links negeren, ga daarna het 1e bospad LA. Ga na de voetgangerssluis aan het eind van het pad het 2e pad LA.

Op het hoogste punt van de heuvel loopt een pad naar links naar een aantal grafmonumenten van de familie Blijdenstein.

3. Ga daarna het 1e pad LA, bij de 1e kruising RA. Loop steeds RD. Steek de asfaltweg over (voor u de radartoren van Defensie) en ga meteen schuin RA over de zandweg.

- Ga aan het eind LA en loop RD naar het voormalige Cleantech Development Center.

Daar zijn allerlei (vogel)geluiden te horen en erachter hebt u een mooi uitzicht op het Vliegveld Twente.

- Loop terug en ga bij de kruising met de zandweg waar u net bent uitgekomen LA, dan het 1e pad RA, aan het eind LA over de asfaltweg.

4. Ga na de bocht naar rechts met uitzicht op vliegveld Twente de 1e weg LA, Ledeboerweg, na 1 km de 1e zandweg met fietspad scherp RA, Oude Postweg.

Als u naar rustpunt Winnie's Wereld wilt, loop dan RD.

- U loopt langs de Pannekoekenplas, een voormalige zandwinplas, en passeert na de bergingsvijver een landkruis aan de linkerkant.

Aan de overkant van de snelweg stond aan het eind van de Tweede Wereldoorlog een Duits afweergeschut in de buurschap Eekte. Aangezien geraakte vliegtuigen in de buurt neerstortten en de geallieerden het afweergeschut als doelwit zagen, werden de omwonenden geëvacueerd. In 1947 werd als dank voor het veilig doorkomen van de oorlog op de eens zo onveilige plek een landkruis opgericht. Het is in 1970 verplaatst vanwege de aanleg van het industrieterrein. Een deel van het afweergeschut staat naast het kruis.

In 1987 is het houten kruis gerestaureerd. De naast wonende familie Breukers die het landkruis onderhield deed in 2009 een aanvraag om het in het kader van het project 'Streekeigen huis en erf' van Landschap Overijssel op te knappen. Echter, vlak na het opstellen van het restauratierapport is het bronzen corpus gestolen. In het kader van het project is het vervangen door een kunststof afgietsel, vervaardigd door beeldenatelier 't Stiepeltje uit Enschede. Op Palmzondag 2011 is het kruis met het nieuwe corpus ingewijd. Helaas is de heer Breukers vlak daarvoor overleden.

5. Ga bij de driesprong LA over het fietspad, aan het eind RA over de ventweg. Loop bij de verkeerslichten na McDonald's RD, Noordergrensweg.
6. Ga na de haakse bocht naar rechts het 1e bospad LA langs de afsluitboom, aan het eind RA, een smal pad. Ga na een vlonder over een beek het 2e pad LA.
7. Steek de halfverharde weg over en loop RD over het smalle pad. Ga bij de driesprong schuin RA, bij de kruising voor landgoed Bergsveld LA over het karrenspoor.

- Dit gaat over in een halfverharde weg, later in een klinkerweg. Ga na de 1e vijver LA, een zandweg.

De vijvers zijn ontstaan door leemwinning. Tijdens de voorlaatste ijstijd, 200.000 tot 130.000 jaar geleden, heeft de ijsmassa een keileemlaag gevormd van fijngezeven zand en stenen. Aan de zijkanten van de Oldenzaalse stuwwal ligt het leem meer aan de oppervlakte. Het is onder meer op deze plek afgegraven voor de bouw van boerderijen: de wanden van vlechtwerk werden ermee aangesmeerd en ook de vloer van de deel was van leem.

8. Ga vlak voordat de weg eindigt bij bouwland RA het bos in. Houd links aan, ga na het heuveltje schuin RA.

- Na de bocht naar rechts en de vijver aan de rechterkant pad naar links negeren, ga bij de driesprong schuin LA, aan het eind LA over de asfaltweg met fietsstroken.

Wilt u naar Steakhouse Royal Argentina met ijssalon en/of bushalte Landweerweg, loop dan de weg uit. Het eetcafé bevindt zich links in de bocht.

- In de bocht naar rechts gaat u RA over de doodlopende weg, ca. 50 meter voor het eind van de weg schuin RA over het smalle pad.

Het pad is in 2007 aangelegd en volgt het tracé van de voormalige spoorlijn Enschede - Oldenzaal. Deze is aangelegd door de Lokaalspoorwegmaatschappij Enschede - Oldenzaal en in 1890 geopend. De spoorlijn bleef voor reizigersvervoer in gebruik tot 3 oktober 1937. Daarna is het spoor tussen Lonneker en het industrieterrein aan de zuidkant van Oldenzaal opgebroken. Op de overgebleven delen vond goederenvervoer plaats tot 1972.

- Blijf het smalle pad ('t Spoorlint) volgen tot het eind. U steekt hierbij een paar wegen over en passeert een oude spoorbrug over een beek, met een stuk rails en een seinblok.

9. Steek aan het eind de asfaltweg over en loop RD over het klinkerpad. Ga bijna aan het eind ervan schuin LA over het smalle pad.

- Loop bij het tegelpad RD over het schelpenpad langs de klinkerweg resp. asfaltweg. Ga het 1e tegelpad LA. Dit gaat bij het bos over in een asfaltpad.

10. Ga het 1e halfverharde pad RA, aan het eind LA en bij de viersprong schuin LA tussen de staande zwerfkei (zie informatiebordje) en 'Galerie Urinoir BEZET'.

- Rechts op het kerkhof uit 1829 ziet u een Calvariekruis. Volg de weg met een bocht naar links, ga daarna RA over het halfverharde pad naar de bushaltes.

Praktische informatie

Landelijk gebied en bos, deels heuvelachtig. 50% onverhard

Eten en drinken

Hotel-restaurant Savenije, Dorpsstraat 149-151, Lonneker, 053-4336644, www.hotel-savenije.nl

Café Sprakel, Dorpsstraat 137, Lonneker, 053-4334340, cafe-sprakel.nl

Rustpunt Winnie's Wereld met o.a. boerenijs, Visschedijkweg 1, Deurningen, 0541-531326

McDonald's Oldenzaal, Hanzepoort 2, Oldenzaal, 0541-530672

Steakhouse Royal Argentina met ijssalon, Oldenzaalsestraat 1045, Lonneker, 053-4301541, royalargentina.nl

Overnachten

Hotel-restaurant Savenije, Lonneker, zie bij 'Eten en drinken'

Openbaar vervoer

Buslijnen lijn 60 en 62 Enschede-Oldenzaal, haltes: Enschede Scholten Reimerstraat, Enschede Landweerweg en Oldenzaal Hanzepoort

Regiotaxi Twente: 0900-1814, regiotaxitwente.nl. Minstens een uur van tevoren reserveren!

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/kapelletjespad-lonneker---rondje-lonnekerberg/16599/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegwanden onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4

Neem een abonnement!

Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts

€ 13,50